ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БІОЛОГІЧНИЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан біологічного факультету
_____ Л.О. Омельянчик
(підпис) (ініціали та прізвище)
«01» вересня 2026 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
БОТАНІКА
(назва навчальної дисципліни)

підготовки бакалаврів
(назва освітнього ступеня)

денної форми здобуття освіти

освітньо-професійна програма Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
(назва)

спеціальності А4 Середня освіта А4.05 Біологія та здоров'я людини
(шифр, назва спеціальності)

галузі знань А Освіта
(шифр і назва)

викладач: Бойка О.А., к.б.н., доц., доцент кафедри генетики та рослинних ресурсів
(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри генетики та
рослинних ресурсів

Протокол № 1 від "27" 08 2026 р.
Завідувач кафедри генетики та
рослинних ресурсів
_____ І.О. Полякова
(підпис) (ініціали, прізвище)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної
програми Середня освіта (Біологія та
здоров'я людини)
_____ В.В. Перетятько
(підпис) (ініціали, прізвище)

2026 рік

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Ботаніка (1 семестр)

Викладач: *к.б.н., доц. Бойка Олена Анатоліївна*
Кафедра: *кафедра генетики та рослинних ресурсів*
E-mail: olena.boika.ua@gmail.com
Телефон: +38067 6129760 (*Viber, WhatsApp*)
Інші засоби зв'язку:

1. **Facebook & Messenger** https://www.facebook.com/profile.php?id=100001649524220
2. **Instagram & Direct** fantaserka_zp_ua
3. особисті повідомлення в системі Moodle

1. Опис навчальної дисципліни

Освітня компонента «Ботаніка» є обов'язковою та викладається протягом усього першого курсу. Цей курс присвячений вивченню рослин – їх різноманіттю, особливостям будови, розмноженню та життєвим циклам. Під час вивчення ботаніки буде розглядатися питання походження рослин, ускладнення їхньої будови та виникнення нових відділів рослин. У 1-му семестрі увага приділяється анатомічній та морфологічній будові рослин і нижчих рослин: водоростей та грибів.

Метою викладання навчальної дисципліни «Ботаніка» (1 семестр) є дати загальні уявлення про будову рослин як на макро-, так і на мікроскопічному рівні, пояснити, завдяки чому рослини функціонують, що їм допомагає і яким чином відбувалася еволюція їх будови та формування у здобувачів вищої освіти знань про загальні закономірності будови тіла нижчих рослин. Завданнями є ознайомлення з анатомічною та морфологічною будовою рослин, їхніх вегетативних та генеративних органів, з багатогранністю форм нижчих рослин, їхнім місцем в еволюційній системі органічного світу, особливостями живлення, типами морфологічної структури та особливостями будови клітин різних відділів водоростей і класів грибів.

Питання що їх піднімає ця дисципліна допомагають розвинути вміння аналізувати, робити припущення, розмірковувати, тобто, формують додатково не тільки академічні знання, але й розвивають інші корисні навички (так звані «soft-skills»): критичне мислення, вміння працювати в команді, навички спілкування з однолітками та представниками інших вікових категорій, тощо. Спираючись на загальноукраїнський курс євро- та світової інтеграції, а також на Стратегію розвитку ЗНУ, ця дисципліна викладається з елементами англійської мови, що значно підвищує рівень професійної компетентності фахівця та його конкурентоспроможність на ринку праці як всередині країни, так і за її межами.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Ботаніка (1 семестр)

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	**Обов'язкова**
Семестр	1-й
Кількість кредитів ECTS	4
Кількість годин	120
Лекційні заняття	16 год.
Лабораторні заняття	32 год.
Самостійна робота	72 год.
Консультації	Консультації відбуваються у кількох форматах: очні консультації (offline/Face-to Face): III корпус ЗНУ ауд. 203 за попередніми домовленостями; online за допомогою платформ Zoom, Google Meet, Microsoft Teams щосуботи з 11-00 до 13-00; дистанційно у *Facebook & Messenger, WhatsApp, Instagram & Direct, Viber* – на запити відповіді у робочий час з 8-00 до 17-00 з понеділка по суботу
Вид підсумкового семестрового контролю:	**екзамен**
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2023

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

КОМПЕТЕНТНОСТІ/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі біології при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування законів, теорій та методів біологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.	Лекції, перегорнути лекції, лекції-дискусії, лабораторних роботи та досліди, науково-пошукові роботи здобувачів, брейнстормінг, сторітеллінг, віртуальні симуляції, кейс стадіз, проблемне навчання	Поточні та підсумкове тестування в системі Moodle, оформлення протоколів лабораторних занять, наукові есе, виконання креативних завдань, усне опитування (без оцінювання у балах) під час проведення лабораторних занять
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях		
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.		
Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.		
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.		
Здатність діяти соціально відповідально і		

свідомо з метою збереження природного навколишнього середовища.		
Здатність демонструвати базові теоретичні знання в галузі біологічних наук та на межі предметних галузей.		
Здатність досліджувати різні рівні організації живого, біологічні явища і процеси.		
Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах.		
Усвідомлення необхідності збереження біорізноманіття, охорони навколишнього середовища, раціонального природокористування.		
Здатність до аналізу будови, функцій, процесів життєдіяльності, онто- та філогенезу живих організмів.		
Здатність аналізувати результати взаємодії біологічних систем різних рівнів організації, їхньої ролі у біосфері та можливості використання у різних галузях господарства, біотехнологіях, медицині та охороні навколишнього середовища.		
Застосовувати сучасні інформаційні технології, програмні засоби та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення професійної діяльності.		
Спілкуватися усно і письмово з професійних питань з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі, державною та іноземною мовами.		
Застосовувати моделі, методи і дані фізики, хімії, екології, математики у процесі навчання та забезпечення професійної діяльності.		
Володіти прийомами самоосвіти і самовдосконалення. Уміти проектувати траєкторію професійного росту й особистого розвитку, застосовуючи набуті знання.		
Знати та розуміти основні терміни, концепції, теорії і закони в галузі біологічних наук і на межі предметних галузей.		
Знати основи систематики, методи виявлення та ідентифікації неклітинних форм життя, прокаріот і евкаріот й застосовувати їх для вирішення конкретних біологічних завдань.		
Аналізувати взаємодії живих організмів різних рівнів філогенетичної спорідненості між собою, особливості впливу різних чинників на живі організми та оцінювати їхню роль у біосферних процесах трансформації речовин і енергії.		
Розуміти роль еволюційної ідеї органічного світу.		
Уміти прогнозувати ефективність та наслідки реалізації природоохоронних заходів.		
Аналізувати інформацію про різноманіття живих організмів.		

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Ботаніка як наука про рослини.

Предмет, завдання і методи ботаніки. Основні розділи ботаніки. Систематика як біологічна наука. Розділи систематики: таксономія, номенклатура, філогенетика.

Змістовий модуль 2. Анатомія рослин

Будова рослинної клітини. Органели клітини, їх будова та функції. Включення в рослинних клітинах. Методи вивчення будови клітин. Методи визначення речовин в клітинах. Якісні реакції для ідентифікації включень, їх роль в житті рослин. Класифікація рослинних тканин, їх функції. Будова рослинних тканин у зв'язку з виконуваними функціями. Еволюція рослинних тканин. Твірні тканини: будова, локалізація, функції. Провідні тканини: будова, локалізація, функції. Покривні тканини: будова, локалізація, функції. Механічні тканини: будова, локалізація, функції. Видільні тканини: будова, локалізація, функції. Основні тканини: будова, локалізація, функції. Відмінності в будові тканин рослин різних систематичних таксонів. Визначення рослин за анатомічними зрізами.

Змістовий модуль 3. Морфолого-анатомічна будова вегетативних органів

Пагін, походження та класифікація пагонів. Галуження та його типи. Морфологічні особливості будови пагонів. Анатомічна будова пагонів трав'янистих рослин. Анатомічна будова пагонів деревних рослин. Відмінності в будові пагонів рослин різних систематичних таксонів. Визначення рослин за будовою пагону. Видозміни та метаморфози пагонів. Еволюція пагонів.

Походження коренів рослин. Класифікація коренів. Кореневі системи. Класифікація кореневих систем. Еволюція кореневих систем. Особливості будови кореневих систем різних таксономічних груп рослин. Морфологічні особливості будови коренів. Анатомічна будова коренів. Еволюція коренів впродовж життя рослини. Метаморфози та видозміни коренів. Коренеплоди. Зв'язок будови коренів з їх функціями.

Виникнення та еволюція листків. Класифікація листків. Листкорозташування. Морфологічна будова листків. Типи листків за формою. Анатомічна будова листків представників різних таксономічних груп рослин. Метаморфози та видозміни листків. Визначення рослин за морфологічним описом листків. Визначення рослин за анатомічними перетинами листків. Зв'язок будови листків з їх функціями.

Змістовий модуль 4. Морфолого-анатомічна будова генеративних органів. Розмноження рослин

Генеративні органи рослин. Квітка, її виникнення та еволюція. Морфологічна будови квітки. Будова оцвітини. Симетрія квітки. Класифікації квіток. Андроцей. Гінецей. Анатомічна будови квітки. Типи та класифікації плодів. Морфологія плодів. Анатомічна будова плодів. Насіння. Типи та класифікація насінин. Морфологічна будова насіння. Анатомічна будова насінин. Життєздатність насіння. Визначення життєздатності насінин. Визначення рослин за будовою генеративних органів. Зв'язок будови з функціями що їх виконують квіти, плоди, насіння. Розмноження рослин. Типи розмноження рослин.

Змістовий модуль 5. Загальний огляд водоростей

Різноманітність будови, способу життя та особливостей живлення нижчих рослин. Типи морфологічної структури, будова клітини, способи розмноження. Співвідношення гаплоїдної та диплоїдної фаз у життєвому циклі водоростей. Типи редукції, чергування поколінь. Будова прокаріот.

Відділ Синьо-зелені водорості. Відділ Зелені водорості. Відділ Діатомові водорості. Відділ Червоні водорості. Відділ Бурі водорості.

Народногосподарське значення водоростей. Екологічна роль водоростей. Еволюція водоростей і рослин загалом.

Змістовий модуль 6. Загальна характеристика грибів. Лишайники

Поліфілетичне походження грибів. Риси тваринної та рослинної організації у грибів. Гетеротрофічність у грибів – сапрофітизм, паразитизм, проміжні форми. Будова вегетативного тіла грибів, типи міцелію.

Відділ Хітридіоміцети. Спосіб життя, будова вегетативного тіла, життєві цикли ольпідіума, синхитріума.

Відділ Ооміцети. Напрямок пристосувальної еволюції від водного до наземного існування, від сапрофітизму до паразитизму. Основні порядки Ооміцетів.

Відділ Зигоміцети. Особливості безстатевого розмноження як пристосування до наземного життя. Спосіб життя, будова вегетативного тіла, життєвий цикл мукору.

Вищі гриби, їхні особливості. Способи живлення, розмноження та життєві цикли вищих грибів. Загальна характеристика Відділу Аскоміцети. Цикл розвитку. Типи плодових тіл, еволюція. Способи утворення асків. Конідіальне спороношення. Основні представники. Паразитизм на вищих культурних рослинах.

Загальна характеристика Відділу Базидіоміцети. Чисельність видів, відмінності від аскоміцетів. Особливості спороношення, будова первинного та вторинного міцелію. Способи утворення базидій. Систематика. Будова та еволюція плодових тіл, екологічні групи, роль у природі.

Загальна характеристика Відділу Лишайники. Систематика відділу Лишайники. Докази подвійної природи лишайника. Основні представники, їх практичне значення. Морфологічні типи Лишайників. Будова талому, способи розмноження.

Народногосподарське значення грибів та лишайників. Екологічна роль грибів і лишайників в екосистемах.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин	Згідно з розкладом
		д.ф..	
Лекція 1	Вступ. Ботаніка, як наука	2	*Згідно затвердженого розкладу розміщеного на сайті університету*
Лекція 2	Анатомія рослин	2	
Лекція 3	Морфологія вегетативних органів	2	
Лекція 4	Морфологія генеративних органів	2	
Лекція 5	Загальний огляд нижчих рослин.	2	
Лекція 6	Загальний огляд водоростей	2	
Лекція 7	Загальний огляд нижчих грибів	2	
Лекція 8	Загальний огляд вищих грибів	2	
Лабораторне заняття 1	Будова рослинної клітини	2	
Лабораторне заняття 2	Рослинні тканини. Запасні поживні речовини	2	
Лабораторне заняття 3	Анатомія та морфологія пагону	2	
Лабораторне заняття 4	Анатомія та морфологія листка	2	
Лабораторне заняття 5	Будова квітки	2	
Лабораторне заняття 6	Суцвіття. Розмноження рослин	2	
Лабораторне заняття 7	Плоди та насіння	2	
Лабораторне заняття 8	Особливості будови прокаріот. Відділ Синьо-зелені водорості	2	
Лабораторне заняття 9	Відділ Зелені водорості	2	
Лабораторне заняття 10	Відділ Діатомові водорості	2	
Лабораторне заняття 11	Відділи Червоні та бурі водорості	2	
Лабораторне заняття 12	Будова та розмноження грибів.	2	
Лабораторне заняття 13	Нижчі гриби. Відділи Хітридіємісети, Ооміцети, Зигоміцети	2	
Лабораторне заняття 14	Вищі гриби. Відділ Аскоміцети	2	
Лабораторне заняття 15	Вищі гриби. Відділ Базідіоміцети	2	
Лабораторне заняття 16	Захист індивідуального самостійного завдання	2	

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Протокол лабораторного заняття	Перевірка протоколу лабораторних занять	Методичні рекомендації щодо виконання та оформлення завдань лабораторного заняття розміщено в СЕЗН ЗНУ.	Протокол лабораторного заняття оцінюється наступним чином: 2 бали – самостійне виконання, робота виконана у повному обсязі, 1 бал – фрагментарне оформлення роботи, 0 балів – робота відсутня.	**16×2 = 32**
Креативне завдання	Перевірка виконаного креативного завдання.	Креативне (творче) завдання полягає у створенні презентації Microsoft Power Point (або на іншому ресурсі) з розповіддю про одного з видатних вчених які внесли вклад в розвиток ботаніки за планом: хто, коли працював, де працював та що саме зробив Обсяг роботи не менш ніж 10 слайдів. Перелік посилань та ілюстративний матеріал є обов'язковими.	Креативне завдання оцінюється у **6 балів** максимум: **1 бал** – якість переліку посилань (наявність найновіших джерел за останні 5 років, наявність джерел іноземними мовами, доречність джерел), **1 бал** – кількість і якість ілюстративного матеріалу (достатня кількість рисунків, доречність використаних ілюстрацій) **1 бал** – наявність вступу та висновків **3 бали** – основна частина (повнота та якість розкриття питань)	**6**
Самостійна робота	Перевірка виконання самостійної роботи	Самостійна робота полягає у виконанні завдань з опрацювання тем для самостійного вивчення. Методичні рекомендації до виконання та оформлення завдання розміщено в СЕЗН ЗНУ	Самостійна робота оцінюється максимум у 10 балів: таблиці 1–4 — по 1 балу (4 бали), описи окремих представників — по 0,5 бала кожен (6 балів).	**10**
Контрольне тестування	Тести на платформі Moodle.	.Тестові запитання на вибір однієї правильної відповіді або «правильно/неправильно»	Тести оцінюються в 1 бал	**4×3 = 12**
Усього поточний контроль	**22**			**60**
Підсумковий контроль				
	Підсумкове тестування (теоретична частина)	Тести на платформі Moodle	Тести оцінюються в 1 бал (вибір однієї правильної відповіді або «правильно/неправильно»), тести на встановлення відповідності оцінюються у 4 бали максимум, тести щодо надання визначень оцінюються у 2 бали максимум	**40**
Усього підсумковий контроль	**1**			**40**

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	

E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Основні навчальні ресурси представлено на сторінці курсі у системі електронного забезпечення навчання ЗНУ Moodle за покликанням розміщеним у першій секції цього силабусу. Там також розміщено посилання на додаткові ресурси, які дають змогу розширити та поглибити свої знання з будови рослинних організмів, їх систематичного положення, еволюції рослин і використання рослин людиною.

Рекомендована література

Основна:

1. Бойко М.Ф. Ботаніка. Систематика несудинних рослин. Навчальний посібник. Київ : Видавництво Ліра-К, 2013. 276 с.
2. Гасинець Я.С., Вакерич М.М. Анатомія рослин: методичний посібник для самостійної роботи студентів. Ужгород: ФОП Роман О.І., 2023. 73 с.
3. Гроховська Ю.Р., Кононцев С.В. Ботаніка з основами гідроботаніки. Навчальний посібник. Рівне : НУВГП, 2010. 340 с.
4. Костіков І.Ю., Джаган В.В., Демченко Е.М., Бойко О.А., Бойко В.ОР., Романенко П.О. Ботаніка. Водорості та гриби: навчальний посібник. Київ : Арістей, 2006. 476 с.
5. Красільнікова Л.О., Авксентьєва О.О., Садовниченко Ю.О. Анатомія рослин. Рослинна клітина, тканини, вегетативні органи : Підручник. Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2013. 260 с.
6. Леонтьєв Д. В., Акулов О. Ю. Загальна мікологія: Підручник для вищих навчальних закладів. Харків : Вид. група «Основа», 2007. 228 с.: 375 іл.
7. Панюта О.О., Ольхович О.П. Анатомія рослин: практикум: навч. посіб. Для студентів вищ. навч. закл. Київ : АВЕГА, 2019. 280 с.: іл.

Додаткова:

1. Бесеганич І.В. Фармацевтична ботаніка. Методичні рекомендації до лабораторних робіт. Частина 1. Анатомія і морфологія рослин. Ужгород, 2022. 88 с.
2. Орлова Л. Д. Анатомічна і морфологічна будова рослин у рисунках : навч. посіб. Полтава : ФОП Гаража М. Ф., 2019. 90 с.
3. Григора І.М., Верхогляд І.М., Шабарова С.І., Алейніков І.М., Якубенко Б.Є. Морфологія рослин. Навчальний посібник для аграрних ун-тів. Київ : Фітосоціоцентр, 2004. 143 с
4. Пересипкіна Т.М., Бойка О.А. Анатомія рослин : теорія, практикум, тести (навчальний посібник). Київ : Освіта Україна, 2011. 236 с. іл.
5. Григора І.М., Якубенко Б.Є., Алейніков І.М. та ін. Практикум з ботаніки. 3е видання, перероблене та доповнене. Київ : Національний аграрний університет, 2004. 285 с.
6. Якубенко Б.Є., Царенко П.М., Алейніков І.М., Шабарова С.І., Машковська С.П., Дядюша Л.М., Тертншнній А.П. Ботаніка з основами гідроботаніки (водні рослини України). Підручник для студентів класичних та аграрних університетів. Київ : Фітосоціоцентр, 2011. 535 с.
7. Milena Martinková, Martin Čermák, Roman Gebauer, Zuzana Špinlerová. Plant Botany. An introduction to plant anatomy, morphology and physiology. Brno, 2014. 103 p.

8. Ashok M. Bendre, Ashok Kumar. A Text Book of Practical Botany. RASTOGI PUBLICATIONS 'GANGOTRI' SHIVAJI ROAD, INDIA, 2010. 339 p.
9. James D. Mauseth. Botany. Jones & Bartlett Learning, LLC, 2017. 843 p.

Інформаційні ресурси

Наукова бібліотека ЗНУ. URL : [http://library.znu.edu.ua/]
Наукова бібліотека ім. Вернадського. URL : [http://www.nbuv.gov.ua/]
Відео «Тканини рослин» URL: [https://www.youtube.com/watch?v=u84QR_C-2Lo] Відео «Анатомія рослин : будова рослинної клітини» URL: [https://www.youtube.com/watch?v=cy620nPPoB8]
Відео «Анатомія рослин : провідні та механічні тканини» URL: [https://www.youtube.com/watch?v=6EPH9R0g9z8]
Відео «Тканини рослин» URL: [https://www.youtube.com/watch?v=lZ5HqfGPcDI] Відео «Будова рослини» URL: [https://www.youtube.com/watch?v=q4m5KrFDnNY] Відео «Корінь. Будова кореня. Живлення» URL: [https://www.youtube.com/watch?v=tKaNOrUMtso]
Відео «Пагін, його будова та функції. Видозміни пагону» URL: [https://www.youtube.com/watch?v=1fvtHQIAlmk]
Відео «Будова квітки» URL: [https://www.youtube.com/watch?v=IySWLEZ9rrc]
Відео Загальна характеристика грибів URL : [https://www.youtube.com/watch?v=SOaz0GxWiAQ]
Відео Гриби-сапротрофи. Цвілеві гриби. Дріжджі
URL : [https://www.youtube.com/watch?v=vBcth6RFMAU]
Відео Шапинкові гриби URL : [https://www.youtube.com/watch?v=cpN6UGYSuus]
Відео Гриби-паразити URL : [https://www.youtube.com/watch?v=AR2eFmamtf4]
Відео Водорості URL : [https://www.youtube.com/watch?v=6MpfkeXV1Zg]

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування всіх занять курсу (у всіх форматах: offline, online) є обов'язковим і фіксується в журналах академічних груп. Пропуски можливі лише за поважної причини (лікарняний, заява у деканаті, відрядження, подання до деканату для участі у різноманітних заходах поза навчальною діяльністю) – ці заняття відпрацьовуються без втрати балів за пропущене заняття за умови виконання всіх його вимог та належного оформлення (протокол лабораторного заняття, конспект лекційного заняття). Відпрацювання лабораторних занять здійснюється за умови пред'явлення обґрунтування пропуску та за домовленістю зі старшим лаборантом кафедри в час, коли лабораторія та лаборант є вільними. Відпрацювання пропущених лекційних занять передбачає пред'явлення викладачу власноруч написаного конспекту відповідної лекції. Заняття, пропущені з неповажної причини, також відпрацьовуються за вищезгаданою схемою, але оцінюються меншою кількістю балів або взагалі не оцінюються. Якщо здобувач освіти пропускає заняття в онлайн-форматі через технічні проблеми (відсутність інтернет-з'єднання, проблеми доступу до платформ спілкування, неякісний зв'язок), він повинен повідомити про це викладача не пізніше ніж через добу після заняття або попередити заздалегідь про неможливість бути присутнім на занятті. У цьому випадку механізм відпрацювання буде узгоджуватися окремо в кожному випадку, з урахуванням обставин.
До екзамену допускаються здобувачі освіти, які набрали не менш ніж 35 балів поточного контролю.

Політика академічної доброчесності

Кожен здобувач освіти зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору інформаційних джерел. Посилання на ресурси, такі як Wikipedia, бази даних рефератів і письмових робіт (Studopedia.org та подібні), є неприпустимими. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це плагіат. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) має бути правильно процитованим з посиланням на автора або джерело інформації. Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з довідковими джерелами з цієї тематики. До здобувачів освіти, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки, можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи. Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Ідентичні роботи здобувачів освіти одного потоку не оцінюються – жоден із здобувачів освіти з однаковими роботами не отримає балів за такі завдання та не матиме права переробити їх. Приступаючи до вивчення курсу, здобувач освіти автоматично погоджується з Кодексом академічної доброчесності ЗНУ та вимогами, викладеними вище.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Перед початком занять (у будь-якому форматі) усі учасники навчального процесу або вимикають мобільні пристрої, або переводять їх у режим авіації або без звуку. За умови проведення заняття в онлайн-форматі висувається вимога щодо вимкнення мікрофона студентами. Включення мікрофону відбувається лише за умови дозволу на це від викладача або для відповіді на запитання, спрямоване саме цьому здобувачу освіти. Під час роботи в групі викладач пояснює правила спілкування та режим увімкнення/вимкнення мікрофонів. За порушення правил поведінки на занятті здобувача освіти може бути видалено з заняття.
Використання гаджетів дозволяється лише, якщо цього вимагає навчальний процес (тестування, перегляд відео чи прослуховування аудіоматеріалів, використання навчальної літератури, посібників, довідників в електронному вигляді тощо) та за дозволом викладача. У разі несанкціонованого використання будь-яких гаджетів здобувач освіти може бути видалений із аудиторії або з онлайн-заняття без права відпрацювання цього заняття та з втратою балів за нього. Використання гаджетів на контрольних заходах заборонено, за винятком їх використання для проходження тестування в системі Moodle (при цьому на гаджеті відкрита лише вкладка цієї системи).

Комунікація

Комунікація викладача зі здобувачами освіти відбувається у кількох форматах залежно від форми здобуття вищої освіти (денної або заочної), а також від типу навчання в кожному навчальному році (offline, blended, online). У форматі Face-to-Face викладача можна знайти в аудиторіях 202, 203 III навчального корпусу згідно з регламентом роботи, який затверджується щосеместрово та доступний на стенді кафедри генетики та рослинних ресурсів. Спілкування з використанням різноманітних мобільних каналів зв'язку (телефон, СМС, ММС-повідомлення, Viber) – викладач відповідає за можливості (під час занять, в обідню перерву та після закінчення робочого часу повідомлення та дзвінки не приймаються). Всі повідомлення, отримані через ці канали зв'язку у неробочий час, будуть опрацьовані наступного дня (за винятком неділі). На електронні листи та звернення надається відповідь протягом 3 днів. Комунікація в соцмережах також здійснюється у робочий час. Можливі винятки за потреби (перескладання контрольних заходів чи заліку, сесія здобувачів вищої освіти заочної форми тощо), але в неділі, у святкові та неробочі дні відповідь

викладача може бути отримана у перший робочий день після закінчення свят чи вихідних. Консультації за допомогою платформ Zoom, Google Meet, Microsoft Teams проводяться за необхідності та за попередньою домовленістю.

Проте викладач очікує взаємоповаги під час спілкування зі здобувачами освіти (надсилання повідомлень, зокрема електронною поштою, у межах часу з 7:00 до 22:00, а не посеред ночі). Якщо ви не отримали відповіді на свої запити протягом 3 днів, слід або звернутися до викладача в офлайн-режимі (в університеті), або повторити запит, бо іноді виникають технічні помилки, і ваше повідомлення може не бути отримано.

До здобувачів освіти висувається прохання після закінчення курсу залишити відгук у системі Moodle та бути активними на форумах, а також у разі виникнення питань звертатися до форумів дисципліни в цій системі. Створювати нові обговорення питань, що виникають під час вивчення дисципліни, на форумах самостійно за необхідності. Змінити у своєму профілі в системі Moodle адресу електронної пошти з встановленої за замовчуванням автоматично на діючу адресу електронної пошти, яка постійно перевіряється. Це додаткова можливість вчасно отримувати новини дисципліни та канал зв'язку з викладачем (викладач матиме змогу написати вам листа, якщо виникають питання чи проблеми). До здобувачів освіти висувається вимога періодично заходити в систему Moodle, відстежувати новини та вчасно виконувати завдання.

Будь-які конфліктні ситуації, що виникають під час навчального процесу, мають бути урегульовані згідно з чинними законодавчими актами та Положеннями ЗНУ, а також за допомогою завідувача кафедри, деканату, студентського самоврядування та адміністрації ЗНУ (за потреби).

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2026-2027 н.р. доступний за адресою: https://surl.li/vlweoj

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів Запорізького національного університету: https://surl.li/wdzjrl

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: https://surl.lu/hfjbya

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: https://surl.li/qgacqa

Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до:
Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: https://surl.li/unwzzm
Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: https://surl.lu/xkxmuz

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Кабінет практичного психолога Марті Ірини Вадимівни – навч. корп. №4, каб. №235 (понеділок, середа, четвер 9.00-11.00, 13.00-15.00), навч. корп. №9 (ІННІ) каб.57 (п'ятниця 9.00-11.00, 13.00-15.00), гуртожиток №6 (вул. Добролюбова, 19, середа 9.00-11.00, 13.00-15.00). Попередній запис за тел.: 228-76-48, (099) 253-78-73 щоденно з 9 до 15.

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: Банах Віктор Аркадійович
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: https://surl.li/ivcwih

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ
Наукова бібліотека: http://library.znu.edu.ua. Графік роботи абонементів: понеділок–п'ятниця з 08:00 до 16:00; вихідні дні: субота і неділя.

Система ЕЛЕКТРОННого ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): https://moodle.znu.edu.ua.
Посилання для відновлення пароля: https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: http://sites.znu.edu.ua/child-advance/